

België aan top van landen die vinden dat godsdienst meer kwaad dan goed doet

HEER, verlos ons van religie

De Belgen zijn helemaal van God los. Twee Belgen op de drie menen dat godsdienst meer kwaad dan goed doet. Dat blijkt uit een internationaal onderzoek van het vermaarde onderzoeksbureau Ipsos. In geen enkel ander westers land ligt dat cijfer zo hoog. "Godsdienst maakt de jongste decennia absoluut een slechte beurt", zegt Rik Torfs. "En dat is voor een groot deel hun eigen schuld."

Godsdienst, dat is voor niets goed. Dat is kort en bondig de houding van de Belgen. Het kleine, godvrezende België bestaat niet meer, zo lijkt het wel in de studie van Ipsos. Dat stelde in 24 landen, van de Verenigde Staten over Argentinië tot Japan, vragen over hoe de 21ste-eeuwse mens zich verhoudt tot religie. Nauwelijks, is het antwoord. In ons land vindt 68 procent van de ondervraagden dat godsdienst des duivels is. Het gemiddelde is 49 procent, geen enkel ander land is zo afkerig van religie.

Hoe dat komt, zegt Ipsos er niet bij. Maar Rik Torfs, professor Kerkelijk Recht, vindt het absoluut niet verwonderlijk. "België is een heel sterk geseculariseerd land. We hebben de invloed van de Kerk geweerd uit zowat alle domeinen van de maatschappij. Dat heeft zijn redenen. Er is in het verleden nogal wat machtsmisbruik geweest, veel mensen hebben daar trauma's aan overgehouden. Dat slechte gevoel wordt van generatie op generatie doorgegeven."

Maar vergis u niet, zegt Patrick Loobuyck, moraalfilosof met een specialisatie in religie aan de UGent: "Belgen zijn geen volk van papenvreters. Maar de pedofilieschandalen van de jongste decennia in de Katholieke Kerk, in combinatie met het terrorisme dat is geïnspireerd door de islam, leiden tot een algemene degout van alle wat riekt naar religie."

"Religie is een ambivalent fenomeen", zegt Loobuyck. "Het haalt het beste – naastenliefde, respect – en het slechtste – bomaanslagen in naam van een god – boven bij de mens. Dat is altijd zo geweest en zal altijd zo zijn. Op dit moment wint het negatieve gevoel het bij de mensen. Als er vermoord wordt in de naam van religie, of als bepaalde religieuzen hun macht misbruiken, dan heerst een algemeen gevoel van afkeer. En dan verwondert het niet dat wij in België de koplopers van de wereld zijn om te vinden dat godsdienst meer kwaad dan goed doet."

"We scoren zelfs straffer dan de Fransen", zegt Torfs. "En dat wil toch wat zeggen. Want als er één volk is dat de godsdienst heeft gebannen, dan zijn het de Fransen wel. Maar zij hebben dat zo grondig gedaan – en zo lang geleden – dat ze er duidelijk geen last meer van hebben." De Fransen staan in die rangschikking pas op de achtste plaats, met 61 procent.

Verdraagzaam

"Godsdienst maakt de jongste decennia absoluut een slechte beurt", zegt Rik Torfs. "Dat is voor een groot deel hun eigen schuld. De Kerk, en de andere religies, hebben een imago-probleem. En niemand heeft daar

een sluitende oplossing voor. Het slijt wellicht wel met de tijd, maar bijvoorbeeld de bisschoppen doen er misschien goed aan af en toe fatsoenlijk te communiceren. Dat gebeurt nu niet, waardoor ze zich zelf meer en meer onbekend maken. En dat is veelal ook onbemind."

68% akkoord **BELGIË**

DOET GODSDIENST MEER KWAAD DAN GOED?
(% dat akkoord gaat)

Bisschoppen: "We hebben ook veel goeds gedaan"

"Dit is heel verrassend. Ik had dat niet verwacht." Geert De Kerpel, woordvoerder van de Belgische bisschoppen, begrijpt niet zo goed waar de antireligieuze houding van de Belgen vandaan komt.

"De mensen vergeten snel het goede dat de Katholieke Kerk heeft gedaan voor onze maatschappij. Ik zeg dat zonder ironie. Nog altijd gaat zeventig procent van onze jeugd naar katholieke scholen. Het gros van de verzorgingsinstellingen en ziekenhuizen is katholiek geïnspireerd. Dat zijn toch positieve, waardevolle dingen? Ik heb het er moeilijk mee dat veel goeds zomaar vergeten wordt en niet meer wordt

geassocieerd met religie. Het is een enorme uitdaging dat tij te keren." En het tij zal keren, zegt De Kerpel. "Pew Research, een toonaangevend Amerikaans onderzoeksbureau, heeft onderzocht dat religie wereldwijd toeneemt. Meer en meer mensen worden religieus. Dat is ook een vaststelling. Onze paus Franciscus is heel populair bij grote lagen van de bevolking in heel de wereld. De uit-

komst van dit onderzoek van Ipsos spreekt die trend tegen. Ik vind dat raar." Maar de Katholieke Kerk torst in ons land wel een loden last mee, dat geeft De Kerpel toe. "Natuurlijk zijn we niet blind voor de gruwelijke uitwassen – het kindermisbruik, het ergste wat je kan misdoen – waarmee we te kampen hebben gehad. Dat heeft een zware stempel nagelaten. Terecht, begrijp me niet verkeerd. Maar religie afschaffen om alles op te lossen is een illusie. Steeds meer mensen hebben dat houvast nodig." (frp)

25 %
van de Belgen
vindt dat religie een deel
van zijn persoonlijkheid
bepaalt

(Gemiddeld: 38%. Alleen nóg minder in Frankrijk, Groot-Brittannië, Zweden en Japan)

18 %
denkt dat religie een
beter persoon maakt
van mensen

(Gemiddeld: 32%. Alleen nóg minder in Duitsland, Frankrijk, Zweden en Japan)

62%
voelt zich op zijn gemak
met mensen met andere
religies rond zich

(Gemiddeld: 74%. Alleen nóg minder in Japan)